

Migréna stojí peníze – léčit ji ale přijde levněji

06. 09. 2023 13:40

Nižší výkon v práci nebo nutnost náhle odejít domů jsou nedílnou součástí života těch, kteří trpí migrénou. V Česku to je přes milion lidí, většinou v produktivním věku. Jak moc dopadá nemoc na českou ekonomiku, zmapoval unikátní **průzkum**, který poprvé zveřejňuje patientská organizace Migréna-help. Analytici v tomto průzkumu vyčíslili ztráty způsobené poklesem pracovní produktivity na jednoho pacienta na téměř 321 000 korun za rok. Migrénu lze přitom v ČR účinně léčit už tři roky, zároveň se na trhu objevují další léčebné možnosti.

Migréna-help je první patientská organizace v České republice podporující osoby s migrénou a jejich blízké. Šíří osvětu, poskytuje informační servis a poradenství, koordinuje setkávání kruhů sdílení, kde si lidé s migrénou navzájem pomáhají, zprostředkovává psychoterapii, realizuje průzkumy apod. Od roku 2019 proběhlo již pět **veřejných průzkumů**, jichž se zúčastnilo celkem přes 2,5 tisíce osob s migrénou.

„Migréna je dlouhodobé neurologické onemocnění, které způsobuje významnou individuální i celospolečenskou zátěž. Každý záchvat migrény je totiž spojen se sníženou schopností vykonávat běžné denní aktivity nebo pracovní činnost. Týká se to především lidí v produktivním věku,“ říká MUDr. Pavel Řehulka, Ph.D., z I. neurologické kliniky Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně a Lékařské fakulty Masarykovy univerzity. „Ačkoliv migrénu zatím nelze zcela vyléčit, s pomocí nových léčiv je možné ji zvládat mnohem lépe, než tomu bylo v minulosti. Inovativní terapie pacientům umožňuje vrátit se zpět do normálního života. Roky ztracené onemocněním sice nelze získat zpět, ale s pomocí účinné léčby můžeme zamezit budoucím ztrátám,“ pokračuje vedoucí lékař brněnského centra pro diagnostiku a léčbu bolestí hlavy.

Podle MUDr. Řehulky je to právě migréna, která ze všech typů bolestí hlavy stojí společnost nejvíce peněz. „Výdaje za zdravotní péči dříve tvořily jen asi 10 % nákladů utracených za migrénu. Většina ekonomických ztrát, tedy až 90 % výdajů, byla překvapivě způsobena nepřímými náklady ze snížené průceschopnosti,“ uvádí MUDr. Řehulka.

Podle [průzkumu](#) mapujícího dopady migrény na pacienty, společnost a ekonomiku České republiky činí celková ztráta produktivity pacientů v průměru 42,8 %, ať už kvůli nucené absenci, či poklesu výkonu. „Aktuální průzkum potvrzuje, že pro celou společnost je výhodnější migrénu léčit než neléčit. Pacient, který může normálně fungovat, přináší společnosti i ekonomice výrazně více, než když trpí a řešení je přitom na dosah,“ komentuje výsledky průzkumu Rýza Blažejovská. Průzkum podle ní jasně ukázal, jak je nemoc devastující – z dat vyplynulo, že kvůli nedostatečné kontrole migrény lidé často navštěvují různé lékaře ve snaze dobrat se úlevy, od praktika (21,8 %) až po specializované ambulance (64,6 %). Za fyzioterapeutem, ortopedem, psychologem či psychiatrem přišlo v důsledku nemoci za posledního půl roku 34,7 % dotazovaných.

Z jiného [průzkumu](#), tentokrát zaměřeného na dostupnost léčby migrény vyplývá, že:

- Počet specialistů, které pacient navštívil, než dostal konečnou diagnózu, byl ve 46 % případů 1 specialista, **ve 43 % 2–3 specialisté a v 11 % více než 4 specialisté.**
- Doba od stanovení diagnózy po nasazení první léčby byla u 52 % osob zhruba 1 rok, **u 24 % 2–5 let a u 24 % více než 5 let.**
- 19 % pacientů změnilo někdy v životě léčbu migrény, protože pro ně **byla příliš finančně náročná.** Pro 34 % má cena za veškerou **léčbu migrény významný vliv na jejich finance.**

Z průzkumu také vyplynulo, že inovativní léky podávané ve specializovaných centrech, jsou uváděny jako nejobtížněji dostupná forma léčby migrény. Za jednu z hlavních příčin je považována stigmatizace nemoci, nedostatečný počet center/jejich nedostatečná kapacita a dlouhá čekací doba na návštěvu specialisty. Pro 65 % osob bylo obtížné dostat se do centra bolesti hlavy, přitom 93 % z těch, kdo inovativní léčbu užívá, pozoruje zlepšení svého zdravotního stavu.

Co je to migréna?

Migréna je závažné neurologické onemocnění projevující se pulzující bolestí hlavy a dalšími doprovodnými příznaky, jako je precitlivělost na světlo, hluk a pachy, žaludeční nevolnost, zvracení, poruchy vidění a další. Bolest může být natolik silná, že člověka naprosto paralyzuje a znemožňuje mu vykonávat i běžné denní aktivity. Pomůže pak jedině podání léku, naprostý klid a minimalizace jakýchkoliv podnětů z okolí.

Kromě zdraví samotné osoby má migréna dopad také na jeho rodinný, pracovní a společenský život. Proto je velmi důležité, aby lidé v jeho okolí chápali, co se s ním během záchvatu děje a jak mu mohou pomoci.

Cesta pacienta

V první řadě je třeba se se svými potížemi svěřit obvodnímu lékaři. Ten vyhodnotí závažnost situace a možnosti léčby. V případě potřeby pacienta doporučí ke specialistovi – neurologovi,

který ho následně může odeslat na specializované pracoviště. V České republice již několik let existuje síť [Center pro diagnostiku a léčbu bolestí hlavy](#). Ta poskytují specializovanou péči osobám s migrénou, které nereagují na běžnou léčbu. Péče v nich je hrazena z veřejného zdravotního pojištění. Důvodem, proč i přes rozsáhlou síť center pro léčbu bolestí hlavy nejsou všichni pacienti správně zaléčeni, je hned několik. Podle Rýzy Blažejovské hraje roli i fakt, že o nich nemocní nevědí. „Část našich členů se o existenci specializovaných pracovišť dozvěděla až od nás,“ dodává předsedkyně Migréna-help.

Organizace [Migréna-help](#) poskytuje komplexní podporu lidem s migrénou a neustále rozšiřuje formy pomoci. Aktuálně nabízí novou online bezplatnou [lékařskou poradnu](#).

Zdroj: web Migréna-help, Spojené hlavy, z.s.